

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/1318
SK 11

Sayı :54045643-610-1 - 317
Konu :Yazılı Soru Önergesi

21.11.2018

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 20.09.2018 tarihli ve 43452547-120.07-354379 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Sayın Necati TİĞLİ'ya ait 7/1318 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek: Cevabi Görüş 7/1318 (2 sayfa)

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**GİRESUN MİLLETVEKİLİ SAYIN NECATİ TİĞLİ'YA AİT 7/1318 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Bakanlığımızca yaşlı ve ekonomik ömrünü tamamlamış findık bahçelerinin yenilenmesi çalışmaları kapsamında öncelikle üstün verimli, kaliteli, pazarlanabilir ve soğuğa dayanıklı findık fidanı ihtiyacının karşılanması için çalışmalara başlanılmıştır.

Bakanlığımız tarafından findıkta verim ve kaliteyi artırma çalışmaları kapsamında; il/ilçe müdürlüklerimizce gübreleme, budama, dondan korunma yöntemleri, findık yeşil kokarcası, findık filiz güvesi, findık kozalak akarı, külleme gibi hastalık ve zararlıları için uygulanması gereken kültürel önlemler ve ilaçlı mücadele, hasat, harman, kurutma, depolama, aflatoksin oluşumu, iyi tarım uygulamaları ve organik findık yetiştiriciliği vb. konularda üreticilere yönelik eğitim çalışmaları yapılmakta, örnek bahçeler oluşturularak çiftçilere uygulamalı olarak gösterilmektedir. Eğitime katılan üreticilere ayrıca liflet, el kitabı, zirai mücadele ilacı, budama makası ve testere dağıtımı yapılmaktadır.

Bu kapsamda Bakanlığımız Giresun Findık Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünce 16 ilde findıkta verim ve kaliteyi arttırmaya yönelik üniversiteler, STK ve ilgili diğer kuruluşlarla işbirliği içerisinde projeler yürütülmektedir.

Bakanlığımız Giresun Findık Araştırma Enstitüsünce 3 yeni çeşit tescil edilmiştir. Yeni tescil edilen Okay 28, Giresun Melezi ve Allahverdi isimli çeşitler ve daha önce tescil edilen çeşitlerle sertifikalı fidan üretimine yönelik damızlık üniteler kurulmuş ve sertifikalı fidan üretim çalışmaları devam etmektedir. Tescilli ve ismine doğru çeşitlerin 2019 yılında sertifikalı fidan üretimine başlanacaktır. Sertifikalı fidan üretimine geçilmesi ile birlikte daha verimli ve hastalıktan arı fidanlarla findık bahçelerinin yenilenmesi yönünde projeli çalışmalar yürütülecektir.

Bakanlığımız Giresun Findık Araştırma Enstitüsünce Ordu ve Giresun illerinde yaşlı findık bahçelerinde 2010-2013 yılları arasında yürütülen 'Yaşlı Findık Bahçelerinde Yenileme Budamalarının Verim ve Kaliteye Etkilerinin Belirlenmesi' projesi ile 3 yıl boyunca yapılan iyi tarım uygulamaları neticesinde (ocaktaki dal sayısını sınırlandırma, budama, toprak ve yaprak analizine dayalı gübreleme, hastalık-zararlılarla tekniğine uygun şekilde mücadele vb.) ortalama %38 verim artışı olmuştur.

Bakanlığımızca Ordu ilinde teraslama yapılarak yeni findık bahçesi tesis çalışmalarına 2012 yılında başlanmıştır. 2012 yılında 20 dekar, 2013 yılında ise toplam 38,5 da findık bahçesi tesis edilmiş olup, 2017 yılında ise 101 dekar daha yeni findık bahçesi tesis edilmiştir. Bahçe yenileme çalışmalarında Giresun Findık Araştırma Enstitüsünce yetiştirilen fidanlar ve projeli bahçelerden alınan fidanlar kullanılmıştır. Fidan üretiminin artırılmasının ardından bahçe yenileme çalışmalarının diğer iller ve çiftçilerde yaygınlaştırılması planlanmaktadır.

Trabzon ilinde Bakanlığımız ile Mülga Findık Tanıtım Grubu, Trabzon Ticaret Borsası ortak çalışması ile findık bahçesi yenileme ve yeni dikim sistemleri ile örnek bahçe oluşturma çalışmalarına 2013 yılında başlanmıştır. 2013-2014 yıllarında toplam 23 da alanda 10 bahçe kurulmuştur. 2014 yılında Bakanlığımızca 114 da alanda 45 bahçe daha tesis edilmiş olup toplamda 137 da alanda 55 bahçe kurulmuştur.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Ayrıca 2014 yılından itibaren Fındık ile ilgili Bakanlığımız ve Karadeniz İhracatçı Birlikleri (KİB) ortak projeler yürütmektedir. Bu projeler:

- Fındıkta Tozlayıcı Çeşitlerin Meyve ve İç Özellikleri Üzerine Etkilerinin Belirlenmesi
- Fındıkta Sertifikalı Fidana Geçiş Projesi,
- Bazı bitkisel ekstraktların Fındık Yeşil Kokarcası (Palomena prasina L. (Hemiptera: Pentatomidae)'ye karşı toksik, repellent, beslenme, yumurtlama ve üremeyi engelleyici özelliklerinin belirlenmesi,
- Fındık Kokarcası Mücadelesinde Farklı Mücadele Yöntemlerinin Etkinliğinin Araştırılması,
- Fındıkta İlkbahar Donlarından Korunmak İçin Yaprak Tomurcuklarının Açımını Geciktirici Bazı Uygulamalar,
- Doku Kültürü Laboratuvarı Alt Yapı projesidir.

Fidan üretiminin artırılmasının ardından bahçe yenileme çalışmalarının diğer fındık illerinde de yaygınlaştırılması planlanmaktadır.

Ülkemizin stratejik ürünlerinden olan fındık ürününde; sürdürülebilirliğin sağlanması, kalite ve verimin artırılması, üretim maliyetlerinin düşürülmesi, fındık fiyatlarında meydana gelebilecek düşüşlere karşı üreticileri korumak, olumsuz iklim koşulları nedeniyle üretimin hiç olmadığı veya az olduğu durumlarda üreticilerin desteklenmesi fındıktan başka alternatifi olmayan üreticilerin gelir seviyelerinin yükseltilmesi, ileriye yönelik projeksiyonların yapılması, tarımsal sanayiye hammadde temini ve uluslararası rekabet gücünün artırılması amacıyla Bakanlığımızca 2009 yılından itibaren Yeni Fındık stratejisi uygulanmaktadır. 2009-2018 yılları arasında üreticilerimize toplam 6,9 Milyar TL destekleme ödemesi yapılmıştır.